

DRINSKE MUČENICE

Informativni bilten Vicepostulature

God. XIII., br. 24, studeni 2021.

ZAVJETNA KAPELICA

Informativni bilten Vicepostulature
bl. s. M. Jule Ivanišević i
četiriju susestara

br. 24, studeni 2021.

Bilten izlazi dva puta godišnje,
s dozvolom redovničkih
poglavara

Izdavač:

Vicepostulatura

bl. Drinskih mučenica

Glavna i odgovorna urednica:
s. M. Ozana Krajačić

Uredničko vijeće:

s. M. Antonela Rašić

s. M. Alojzija Pejković

Ljubica Pribanić

Dinka Parlov

Mirjana Holjevac

Krešo Bello

Ivan Babić

Grafička priprema:

Senka Blažeković

Tisak: Denona d.d.

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ

Pred tajnom razlomljenog Kruha 3

U HODU S CRKVOM

Međunarodni euharistijski kongres 4

Novi blaženici – mučenici euharistije 6

Sinodalni hod Katoličke crkve 7

Bog hodi putevima povijesti 9

PROMIŠLJANJE

Euharistija i mučeništvo 10

INTERVJU

Čuvati dostojanstvo i svetost zavjeta 14

DESETA OBLJETNICA BEATIFIKACIJE

Blagoslov temelja crkve bl. Drinskih mučenica
u Goraždu 18

Blagoslov zavjetne kapelice i Trga Drinskih
mučenica u Novom Travniku 22

DOGAĐAJI

Proslava sv. Josipa Radnika na Palama 29

Tribina o žrtvama totalitarnih režima:

Drinske mučenice 30

Sestra Danka, oruđe evangelizacije 31

PUTEVIMA BLAŽENICA

Zavjet – proći križnim putem Blaženica 32

Bijele vrbe u spomen Blaženica 33

Hodočašće bl. Drinskim mučenicama 34

MILOSTI I USLIŠANJA 35

IZ ŽIVOTA DRUŽBE

Trajna obećanja Suradnika Božje ljubavi 38

Nova nacionalna ravnateljica Papinskih
misijskih djela 38

MOLITVA 39

UVODNA RIJEČ

Pred tajnom razlomljenog Kruha

Euharistija nas podsjeća tko je Bog, naglasio je papa Franjo na euharistijskom kongresu u Budimpešti. Euharistija nas poziva da pročistimo vlastitu sliku Boga i prihvatimo istinskog Boga, kakav se objavio u evanđelju i kakav nam se daruje u euharistiji.

On, moćni Bog, koji je sišao s neba u liku čovjeka, u euharistiji ide korak dalje. Ljubav ga sili da se još više snizi, „smanji“, da postane *razlomljeni kruh* za nas i naše spasenje. Priznajemo, zbunjuje nas taj njegov čin. Ne shvaćamo zašto je moćni Spasitelj izabrao malenost i nemoć, kada današnji čovjek vjeruje samo onome što je veliko i snažno, i onima čije se ime čuje nadaleko. Zar krhkost euharistijskog kruha može biti djelotvornije od onih koji svojom snagom i veličinom zadivljuju svijet?

Euharistija je lijek protiv naše iskrivljene slike Boga. Razotkriva nam kakvog Boga priželjkujemo. Pred tim *razlomljenim kruhom* priznajemo da bismo bili sigurniji uz *moćnog Mesiju*. Uz Boga koji ne skriva svoju moć. Uz Boga pred čijom veličinom uzmiče svako zlo i pada svaki otpor. Tada bi i naš kršćanski život bio lakši, život bez borbe, za koji se ne plaća nikakva cijena.

Često se ponašamo poput apostola Petra u Cezareji Filipovoj. On Isusa

„uze u stranu i poče ga odvrćati“ od križa i trpljenja koje je Isus upravo navijestio (usp. Mk 8,31-32). I mi ga pokušavamo „uzeti u stranu“, privesti ga na našu, ljudsku, stranu i logiku. Uvjeriti ga što je za nas dobro i spasonosno. Željeli bismo da pokaže svijetu tko on u stvari jest – Kralj, silni Sveladar. Ali, ne tek na kraju vremena, nego sada, u ovim našim okolnostima.

Zaogrnut krhkošću euharistijskog kruha, Isus nas strpljivo poučava ne bi li nas priveo na svoj put. Uči nas da njegov put nije put zemaljske moći i slave, nego put križa. Stoga ne treba čuditi što je od samih početaka kršćanstva do danas neshvaćen, ušutkivan, „stavljan u stranu“.

Blažene Drinske mučenice nisu Isusa „uzimale u stranu“, niti su ga molile da ih poštedi muka. Naprotiv, hranjene Kruhom razlomljenim za život svijeta, čitavim su bićem priornule uz Krista i njegov put. Ostale su mu vjerne i po cijenu života.

s. M. Ozana Krajačić, FDC

Međunarodni euharistijski kongres

U Budimpešti je, od 5. do 12. rujna 2021., održan 52. međunarodni euharistijski kongres, čija je svrha promicati i produbljivati razumijevanje i čašćenje sakramenta euharistije u mjesnoj i sveopćoj Crkvi. U programu Kongresa sudjelovalo je više od 25 kardinala i biskupa koji su predvodili molitve, kateheze i radionice, a posljednji dan sudionici ma skupa pridružio se i papa Franjo predvođeci završno misno slavlje.

Svečanu misu otvorenja Kongresa na Trgu junaka predvodio je kardinal Angelo Bagnasco, predsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija. Na početku slavlja sve okupljene pozdravio je mađarski kardinal Péter Erdő moleći svima milost da tih dana Kongresa svi mogu osjetiti Kristovu živu prisutnost u Euharistiji. Uputivši pozdrav i istočnim

kršćanima pozvao ih je na molitvu za jedinstvo da bi svjedočanstvo kršćana bilo vjerodostojno.

Kardinal Bagnasco je u homiliji istaknuo da Crkva nema drugoga imena koje bi naviještala i kojemu bi se klanjala doli Isusa Krista. „Njegovo lice je evanđelje, njegova prisutnost je euharistija“.

Poželio je da s Kongresa do svakog čovjeka dopre radosna vijest i poruka: „Nisi sam u neprijateljskom svemiru, nisi sam pred čudesnim otajstvom života, nisi sam u svojoj žeđi za slobodom i vječnosti. Gdje god bio, nisi nevidljiv, Bog te s ljubavlju gleda; nisi siroče, Bog ti je Otac; vrijedan si krvi Isusa – Otkupitelja svijeta i Kruha života vječnoga.“

Bog je živ, prisutan u Euharistiji, koja nadilazi svaku usamljenost,

svaku udaljenost i ravnodušnost, poručio je kardinal Bagnasco.

Na kongresu je sudjelovao i zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić koji je u homiliji nakon molitve Jutarnje, 10. rujna, podsjetio na bl. Alojzija Stepinca. Naš je blaženik, sudjelujući 1938. na euharistijskom kongresu u Budimpešti, rekao ove značajne riječi: „Sveta Euharistija zlatni je vez ljubavi koji veže čovjeka s Bogom. Ona je zlatni vez koji veže pojedince, koji veže pojedine obitelji, pojedine narode i države. Mi katolici u to vjerujemo.“

Treba podsjetiti da je Misijski križ, simbol Kongresa, s relikvijama Svetoga križa i 30-ak europskih svetica, blaženika i mučenika – koji je u pripremnom razdoblju Kongresa bio izložen u zagrebačkoj katedrali – u Budimpešti postavljen uz glavni molitveni prostor. Na njemu se nalaze i relikvije naših mučenika: bl. Alojzija Stepinca, sv. Marka Križevčanina, bl. Drinskih mučenica i bl. Miroslava Bulešića.

Na završnoj misi Kongresa, 12. rujna, papa Franjo je istaknuo da nas euharistija podsjeća tko je Bog, pokazuje nam Boga kao razlomljeni Kruh, kao raspetu i darovanu Ljubav. „Euharistija stoji tu pred nama kako bi nas podsjetila tko je Bog. Ne čini to riječima, nego konkretno, pokazujući nam Boga kao razlomlje-

ni Kruh, kao Ljubav raspetu i darovanu. Možemo dodati mnogo ceremonije, ali Gospodin ostaje tu, u jednostavnosti Kruha koji se daje lomiti, dijeliti i blagovati. On je tu: postao je sluga da bi nas spasio, umro je da bi nam dao život.“

Papa je istaknuo i važnost euharistijskog klanjanja, danas pomalo zaboravljenog: „Posvetimo vrijeme klanjanju. To je način molitve koji se previše zaboravlja... Dopustimo

Isusu, Kruhu živome, da nas izliječi od zatvorenosti i otvori za dijeljenje, ozdravi od ukočenosti i okrenutosti samima sebi, nadahne da ga slijedimo kamo nas On želi povesti“, a ne gdje bismo mi željeli.

Euharistija pokazuje da kršćaninov put nije trčanje za uspjehom, nego počinje korakom unatrag, pomicanjem sebe iz središta, da bismo dali mjesta Bogu i postajali svakim danom sve više kruh koji se lomi za druge, zaključio je papa Franjo. 🌻

Novi blaženici – mučenici euharistije

Mirjana Holjevac

Fra Simeon Maria Cardon i petorica njegove subraće cistercita proglašeni su blaženima 17. travnja 2021. na svečanom misnom slavlju koje je u cistercitskoj opatiji Casamari, u središnjoj Italiji, predvodio prefekt Kongregacije za kauze svetih kardinal Marcello Semeraro. Tu šestoricu novih blaženika, mučenika, brutalno su ubili francuski vojnici iz mržnje na vjeru u noći 12. svibnja 1799. godine.

Kada je francuska vojska, koja je u povlačenju iz Italije pljačkala crkve i samostane, upala u opatiju Casamari,

Isus je pšenično zrno koje je došlo od Boga, božansko pšenično zrno, koje pada na zemlju, koje se daje lomiti, raspuknuti u smrti i, upravo posredstvom toga, otvara se i može tako dati plod sveudilj po svijetu. Mučenik slijedi Gospodina sve do kraja, slobodno prihvaćajući da umre za spas svijeta, u najvećem dokazu vjere i ljubavi.

Benedikt XVI., Kateheza na općoj audijenciji 11. kolovoza 2011.

većina redovnika se nastojala bijegom spasiti, osim ove šestorice koji su odlučili ostati i braniti posvećene hostije u svetoj hraništu od oskrvnuća. Ostali su, iako su bili svjesni rizika, a nedugo nakon toga brutalno su mučeni i ubijeni. Prozvani su „mučenici euharistije“.

Kardinal Semeraro u homiliji je istaknuo da novi blaženici nisu bili heroji, već obični ljudi, plašljivi poput svih nas. Tako se i poglavar fra Simeon u prvom trenutku uplašio i sakrio u vrtu, no ubrzo se vratio u samostan kad je pomislio da njegova subraća pate sami.

„Živimo u društvu opsjednutom traženjem sigurnosti. Nažalost, u životu ne možemo izbjeći patnju i borbu. Također, ne postoji nešto poput 'lakog kršćanstva'. Nitko ne ustraje u vjeri bez duhovne borbe, ali Bog nas nikada ne napušta. Tomu nas uče novi blaženici“, zaključio je kardinal Semeraro. 🌹

Sinodalni hod Katoličke crkve

Krešo Bello

Svaki je vjernik pozvan *hodati s Crkvom*, biti u zajedništvu, ne hodati sam. Na to ga još više obvezuje sinodalni hod Katoličke crkve koji je papa Franjo službeno otvorio u nedjelju 10. listopada u Rimu, a 17. listopada 2021. započeo je i u svim mjesnim Crkvama širom svijeta.

Taj zajednički hod, nazvan „Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje“, odvijat će se tijekom sljedeće dvije godine, a završit će u listopadu 2023. redovnom skupštinom Biskupske sinode.

Hodeći zajedno i razmišljajući o prijednom putu, članovi Božjega naroda moći će učiti i razlučiti što pomaže izgradnji zajedništva, kako ostvariti sudjelovanje svih članova i više se otvoriti Kristovu poslanju.

U svrhu konkretnih smjernica i organizacije rada izrađen je Pripremni dokument (PD). On prvenstveno služi jačanju prve faze savjetovanja s Božjim narodom u mjesnim Crkvama od listopada 2021. do travnja 2022., u nadi da će „pridonijeti pokretanju ideja, energije i kreativnosti svih onih koji će sudjelovati u tom itinerariju te olakšati dijeljenje plodova njihova zalaganja“ (PD 3).

Sam pojam *sinodalnost* ukazuje na specifičan način života Crkve,

Božjega naroda, koji se konkretno očituje i „ostvaruje njezino zajedništvo u zajedničkom hodu, u okupljanju na zborovanje te u aktivnom sudjelovanju svih svojih članova u svom evangelizacijskom poslanju“ (PD 10).

Crkva želi trajno učiti – od svakoga. Nitko stoga ne bi smio biti isključen iz mogućnosti dijeljenja vlastitih vjerskih iskustava i stavova, već su svi pozvani doprinijeti zajedničkom traženju onoga što je dobro i istinito, potaknuti djelovanjem Duha Svetoga. U zajedničkom osluškivanju i otvorenosti Duhu Svetome, svaki će pojedinac gajiti otvorenost za „iznenađenja koja će nam zasigurno prirediti na tome putu“ (PD 2).

Dobro je stoga prisjetiti se početaka Crkve kada se sinodalnost izražavala kao oblik i način života. Sjetiti se kako je Duh vodio Crkvu

na njezinom povijesnom putu, živjeti sudionički crkveni proces, uključujući napose one na marginama, prepoznati i cijeliti bogatstvo i raznolikost darova i karizmi koje Duh slobodno dijeli pojedincima za dobro cijele zajednice.

Važno je promatrati i oslušivati izazove i potrebe vremena. Pripremni dokument, u br. 4., upućuje na pastoralnu konstituciju o Crkvi *Gaudium et spes* koja ističe da smo svi pozvani „pomno proučavati znakove vremena i tumačiti ih u svjetlu evanđelja“ (GS 4). Prepoznati svoje vrijeme, okolnosti u kojima se nalazimo, i čvrsto vjerovati da „usprkos našim nevjerama, Duh nastavlja djelovati u povijesti i pokazivati svoju životvornu moć“ (PD 7).

Svrha prve etape je potaknuti međusobno slušanje i savjetovanje kako bi se prikupila različita iskustva vlastite ugrađenosti u život Crkve.

Cilj sinodalnog hoda nije izrada dokumenata, nego „dati da se probude snovi, pobuditi proroštva i vizije, dati nadi da procvjeta, potaknuti povjerenje, poviti rane, ispreplesti odnose, oživjeti zoru nade, učiti jedni od drugih i stvarati pozitivan imaginarij koji će prosvijetliti umove, zagrijati srca, vratiti snagu mišićima“ (PD 32), kako je istaknuo papa Franjo na početku Sinode posvećene mladima, 3. listopada 2018. godine.

Neka nam u tom sinodalnom hodu budu poticaj blažena Jula i njezine susestre koje su hodile istim putem, rame uz rame jedna s drugom; djelovale su otvorena uma i srca, bez predrasuda; utemeljile su svoj na život na zajedničkom slušanju Riječi i na slavljenju euharistije; svjesno su se ugrađivale u poslanje Crkve služeći ljudima različitih vjeroispovijesti te time nama podarile primjer kako se izgrađivati kao osobe i kršćani, u zajedništvu s Crkvom (usp. PD 30).

Usprkos našim nevjerama,
Duh nastavlja djelovati
u povijesti i pokazivati svoju
životvornu moć.

Pripremni dokument, br. 7

Bog hodi putevima povijesti

s. M. Ozana Krajačić, FDC

Na službenom otvorenju sinodalnog hoda sveopće Crkve, na sv. misi u bazilici sv. Petra u Vatikanu, 10. listopada 2021., papa Franjo je potaknuo na zajedničko razlučivanje kojim putem danas Bog želi povesti svoju Crkvu. Sinodalni hod nije studijska konferencija već „dogadaž milosti, proces ozdravljenja vođen Duhom Svetim“, naglasio je Papa. Isus nas poziva da se oslobodimo svoje zatvorenosti, starih i neprekidno ponavljanih pastoralnih modela. Poziva Crkvu da se zapita „što nam Bog želi reći u ovom vremenu i u kojem nas smjeru želi povesti“.

Papa Franjo je podsjetio da Evanđelja često prikazuju Isusa *na putu*, kako *hoda* posred ljudi, sluša njihova pitanja, brige i nade. Time Isus pokazuje da Bog nije udaljen od ljudske stvarnosti, nego hoda s nama putevima povijesti. Započinjući ovaj sinodalni hod „zapitajmo se svi – Papa, biskupi, svećenici, Bogu posvećene

osobe, vjernici laici, svi kršćanici – mi, kršćanska zajednica, utjelovljujemo li Božji stil, koji hodi putevima povijesti i sudjeluje u životu čovječanstva? Jesmo li spremni za tu avanturu hoda ili se, od straha pred nepoznatim, radije skrivamo iza izgovora ‘nema koristi’ i ‘uvijek se tako radilo’, upitao je Papa.

Istaknuo je tri glagola koji obilježavaju sinodalni hod Božjega naroda: susresti, slušati i razlučivati. Sudjelovati u sinodi znači hoditi putem kojim je hodio Isus, Riječ koja je postala čovjekom. Usvojiti „umijeće susreta“ ne može se samim organizacijama i raspravama, već ponajprije odvajanjem vremena za susret s Kristom i njegovom riječi, koja nas osposobljava za istinski susret s drugima, ustvrdio je Papa.

S tim u vezi postavio je pitanje sluša li Crkva srcem, dopuštamo li da nas pitanja, brige i nade današnjih ljudi pokrenu, izazovu na promjenu i na nove odgovore. Slušanje drugih, potkrijepljeno molitvom, urodit će duhovnim razlučivanjem. To znači otkrivati i pustiti se voditi kamo Duh Isusov želi povesti Crkvu, pozvanu da, poput svog Učitelja, hoda posred ljudi, putevima povijesti, zaključio je papa Franjo. 🌸

Euharistija i mučeništvo

s. M. Karla Mandić, FDC

U rujnu ove godine svijet su obišle slike Crkve svih krajeva svijeta okupljene u Mađarskoj. Povod ovome okupljanju je bio Međunarodni euharistijski kongres, koji kao takav nema za cilj pokazati nadmoć Katoličke crkve u krugovima međunarodnih odnosa, prava, utjecaja, nego mu je glavna zadaća promicanje svijesti o središnjem mjestu euharistije u životu i poslanju Crkve. Život i poslanje Crkve izvire upravo iz euharistije, što nam potvrđuje i geslo ovoga Kongresa: „Svi su izvori moji u tebi“ (Ps 87,7). Doista, Crkva izvire iz euharistije, ali u njoj nalazi i najjasnije smjernice za svoje djelovanje, duhovno vodstvo u svim situacijama i snagu da povjerenu zadaću izvrši.

Premda mnogi od nas svakodnevno sudjeluju na euharistiji, često zaboravljamo na veličinu ovog riječima neiscrpivog dara. Dara koji nam se otkriva, a opet ostaje otajstvo. To nam pojašnjava i klasična definicija sakramenata: sakramenti su vidljivi znakovi nevidljive Božje ljubavi. Neizmjerne ljubav Božja koju ne vidimo postaje vidljiva u znakovima. Dakle, po sakramentima nevidljivo postaje vidljivo.

Kako to Božja ljubav postaje vidljiva u sakramentu euharistije? Što nam pokazuje ovaj znak? Čemu nas uči i usmjerava euharistija? Kako mojoj i tvojoj baki, prijatelju, djetetu, objasniti čemu nas uči euharistija i kako nam tih sat vremena tjedno može postati središte života?

Riječ euharistija dolazi od grčke riječi *eucharistein*, što znači zahvala, pa je i euharistija čin zahvaljivanja Bogu za njegova čudesna djela: stvaranje, otkupljenje i posvećenje. Okupljamo se kako bismo zahvalili, kako bismo slavili Boga zajedno i s drugima dijelili radost.

Crkva, koja svoj izvor nalazi u euharistiji, u njoj nalazi i svoje posvećenje, slaveći spomen-čin otkupljenja. Slaveći euharistiju ponovno se okupljamo oko stola Posljednje večere gdje nam Isus daje svoje Tijelo i Krv, i stojimo podno križa na kojem se Isus prinosi kao žrtva.

Isus se dragovoljno predaje na muku, i u tim trenucima ne misli na sebe, nego na nas. Uzima kruh, zahvaljuje, lomi i daje učenicima govoreći: „Uzmite i jedite od ovoga svi: ovo je moje Tijelo koje će se za vas predati.“ Premda zna da će uskoro podnijeti muku, Isus učenicima predaje najdragocjenije što ima, sebe sama. Oltar je zato i svečani stol za gozbu koju slavimo, ali i žrtvenik na kojemu se prinosi Jaganjac.

Blagujući Isusovo tijelo mi blagujemo kruh za život vječni, kruh koji samo izgleda kao kruh, ali zapravo je Isusovo tijelo, Kruh života. Kao što nam je potrebna hrana da bismo nahranili, održali naša tijela na životu, a i u zdravlju, tako nam je potreban Kruh života da bi naš duh živio, a i da bismo imali život vječni.

Ono što sada jedemo, daje nam život u budućnosti.

Teško je razumjeti ovaj sakrament, teško je razumjeti teološke izraze koji ga objašnjavaju. Pa i Toma Akvinski je tako mislio: *Samo Bog na križu bješe oku skrit, ovdje je i čovjek tajnom obavit*. Ne razumijemo kako je Bog postao čovjekom da bi umro na križu, ali još više ne razumijemo kako je Bog postao kruhom da bi nam darovao svoju prisutnost.

Ali, ako pođemo od Isusa, on sve čini jednostavnim. Isus daje svoj život jer ljubi svijet. Ne jer ljubi samo za dvanaestoricu, ili sedamdesetdvoicu, ili samo zaređene i posvećene. Isus ljubi svijet, ljubi sve ljude i za sve nas se daruje. Nema veće ljubavi od te. Sin Božji pogleda čovjeka i pomisli: *O, da! Za njega se isplati dati život! Ako Isus za svakog čovjeka želi dati život, kako onda neće učiniti mogućim da je prisutan u kruhu.*

On poznaje srce čovječje bolje od samog čovjeka, i zna njegove slabosti. Zato svojom prisutnošću u hostiji doziva i govori: „I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta“ (Mt 28,20). Onaj koji je u sebi otajstvo postaje nama uvijek prisutan i uvijek očima vidljiv. Ne moramo čekati život budućega vijeka da bismo vidjeli Isusa. Sjetimo se toga svaki put kad čujemo zvono sa zvonika crkve koje zove učenike svih krajeva svijeta da se dođu pokloniti živome

Kruhu, da ga blagaju te tako i sami postanu dionici Tijela.

Zato je euharistija neodvojiva od zajednice, jer okuplja i čini jednim Tijelom ljude svih boja i jezika, naroda i vremena. A i Crkva je neodvojiva od euharistije, jer da nema euharistije, Kruha života, prisutnosti živoga Boga, Crkva bi bila tek obična interesna skupina, stranka, jedna od mnogih, ni po čemu drugačija. To Crkva ne smije zaboraviti! Bez Isusa nema Crkve!

Kako je euharistija nadahnula mnoge mučenike, među njima i naše blaženice, Drinske mučenice, da svoj život predaju iz ljubavi prema Kristu? Kako euharistija može usmjeriti naš svakodnevni život?

Pođimo od onog najjednostavnijeg, od vanjskog, vidljivog. Okupljanje zajednice, susret s braćom i sestrama, priznavanje grešnosti, pjevanje slave Bogu, slušanje Božje riječi, rast u vjeri, proširivanje vjerskog znanja... I dolazimo do najsvetijeg događaja čovječanstva: prinosimo Gospodinu darove i uzdižemo Bogu svoja srca. A on nam na to odgovara darom nad svim darovima, daje nam svoje Tijelo i Krv i mi postajemo dio toga Tijela.

Kao dio Tijela poslani smo govoriti i drugima svjedočiti ono što smo mi iskusili i možemo iskusiti sve dok ne dođemo u Kraljevstvo. Tako su živjeli mučenici, tako su živjele

Zavjetna slika u kapelici u Novom Travniku; autor Anto Mamuša, 2021.

bl. Drinske mučenice. Euharistija je bila izvor duhovnog napretka, snaga za svako djelovanje, jer su u njoj prepoznali ono što ona jest: susret s neizmjernom Božjom ljubavlju.

I dok se na oltaru događa drama Posljednje večere i muke Velikog petka, mučenici ne skreću pogled svoga srca. Njihova srca, koja su se svakodnevno prinostila kao duhovna žrtva Gospodinu, spremna su za tjelesnu žrtvu, za mučeništvo. Jer, euharistija je zahvala za stvaranje, otkupljenje, ali i posvećenje.

Upravo su se snagom euharistije oni posvetili i pripremili za to da svoj život predaju kao i njihov Učitelj. Ali, ne da sebe proslave, nego

da i u smrti o Isusu govore, što jasno potvrđuju blažene Drinske mučenice svojim posljednjim riječima „Isuse, spasi nas!“

U Isusu je jedini spas, zato Blaženice znaju da njihov križni put ne završava smrću na obali rijeke Drine, nego uskrsnućem i gozbom

Jaganjčevom, jer su se za to cijeli život pripremale.

Euharistija je put u nebo i svjetlo na putu, i smjerkaz i snaga. Euharistija je život u Isusu i s Isusom već ovdje na zemlji. A kad živiš s Isusom, ni smrt ti se ne čini prevelikim odgovorom ljubavi na njegovu ljubav. 🌸

Rast u ljubavi po euharistiji

Ako u mom životu nedostaje svaki dodir s Bogom, mogu u drugome vidjeti samo drugoga i ne uspijevam u njemu prepoznati božansku sliku. Ako pak u svojem životu ne pridajem nikakvu pažnju drugome i želim biti samo „pobožan“ i vršiti „vjerske dužnosti“, i moj odnos s Bogom postat će sve neplodniji. (...)

Sveci su sposobnost da ljube bližnjega na uvijek nov način crpili iz svoga susreta s Gospodinom u euharistiji i, obratno, taj je susret zadobio svoj konkretan oblik i svoju dubinu upravo u služenju drugima. Ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu nerazdvojive su; tvore jednu te istu zapovijed. Ali obje se te stvarnosti napajaju na živom izvoru ljubavi Boga koji nas je prvi ljubio. Tako nije više riječ o izvana nametnutoj „zapovijedi“ koja nam nalaže nešto što je izvan naše moći, već radije o iskustvu ljubavi koja se slobodno i iz dubine srca daje, o ljubavi koja se, po svojoj naravi, mora dalje dijeliti s drugima. Ljubav raste po ljubavi.

Benedikt XVI., Deus caritas est (Bog je ljubav), br. 18.

Čuvati dostojanstvo i svetost zavjeta

Razgovor s don Antom Ledićem, župnikom u župi Presvetog Trojstva u Novom Travniku

Don Anto, djelujete u župi čije su suzaštitnice bl. Drinske mučenice.

Dolaskom na župu Presvetog Trojstva, 2015. godine, zatekao sam lijepu i živu pobožnost blaženim Drinskim mučenicama, osobito svakog 15. u mjesecu kada sestre Kćeri Božje ljubavi, koje djeluju već dugi niz godina u ovoj župi, zajedno s brojnim vjernicima mole litanije i molitvu za njihovo proglašenje svetima. Rado sam nastavio tu pobožnost u župi vidjevši da se i sestre i puk rado utječu zagovoru Blaženica.

Promišljajući o novim planovima župe, kako pojačati štovanje sestara mučenica, čija se svetost već uvelike odražava na našim prostorima, u dogovoru s pastoralnim vijećem započeo sam slaviti zavjetne mise uz blagoslovnu molitvu za obitelj. Osim toga, zatražio sam od Ordinarijata da 24. rujna, dan njihova proglašenja blaženima, bude naš drugi patron. Budući da na sam spomendan, 15. prosinca, zbog misa zornica nije praktično imati patronsko slavlje, od Ordinarijata smo dobili dopuštenje da 24. rujna bude drugotni patron naše župe.

Zašto su upravo one izabrane?

Više je razloga, a jedan od glavnih je ukorijenjenost štovanja Drinskih mučenica u ovoj župi i u ovim krajevima. Drugi razlozi, nimalo manje vrijedni, opravdani su činjenicom da je stoljećima hrvatski puk proživljavao iskušenja i stradanja zbog svoje vjere i nacionalnog identiteta. Taj progon zbog vjere često je bio okrunjen mučeništvom.

Mučeništvo Drinskih mučenica dio je patnje i stradanja tisuća nevinih hrvatskih žrtava u Hrvatskoj i BiH tijekom proteklih ratova. Suvišno je govoriti koliko vjera daje snage izdržati u borbi za svoja vjernačka i nacionalna prava. I to je jedan od razloga zašto smo željeli na jednom trgu –

Trgu Drinskih mučenica – pod Kristovim križem ujediniti sestre mučenice s tisućama poginulih i ranjenih.

Trg Drinskih mučenica! Kako se rodila ta ideja?

U župnoj crkvi na jednom od vitraja prikazane su Drinske mučenice u stavu molitve pa sam razmišljao kako još više oživjeti njihovo štovanje među župljanima, tim više što je i samostan sestara Kćeri Božje ljubavi koje djeluju u župi nazvan po blaženim sestrama. Jednog jutra, moleći kronicu ispred crkve, promatrao sam neuređeni dio crkvene zemlje i razmišljao što učiniti od toga prostora. Osjetio sam nutarnji poticaj: izgraditi trg Drinskim mučenicama. Ta petogodišnja priča završila je Božjim blagoslovom upravo na desetu obljetnicu beatifikacije. Osim duhovne i hodočasničke dimenzije, trg će imati i snažnu kulturnu dimenziju kojom će se tijekom godine prezentirati kulturna baština Hrvata iz BiH, Hrvatske i dijaspore.

Na Trgu se nalazi spomenik i sedam jarbola sa zastavama...

Spomenik čini visoki križ, čije grede povezuje metalni čvor, simbol uzništva, vjernosti zavjetima i povezanosti sestara mučenica s Kristom, Zaručnikom. Ispod križa nalazi se pet granitnih blokova na kojima su, na bijelim mramornim knjigama, uklesana imena svake pojedine blaženice. Spomenik je projektirao Josip Barnjak. Na suprotnoj strani Trga postavljeno je sedam jarbola na kojima vijore hrvatska i papinska zastava te pet zastava s likovima Drinskih mučenica.

Trg je završen, a pred svima nama je vrijeme izgradnje vlastite vjere i ljubavi prema Bogu koju su nam posvjedočile blažene mučenice.

Na svečanoj proslavi 10. obljetnice beatifikacije, 24. rujna 2021., osim Trga blagoslovljena je i zavjetna kapelica bl. Drinskih mučenica.

Kapelicu, koja se nalazi s desne strane župne crkve, čine zavjetna slika Drinskih mučenica, križ i slika Srca Isusova, koje su Blaženice osobito častile. Dekretom iz Vatikana, hodočasnicima koji pohode kapelicu dana je mogućnost zadobivanja potpunog oprostata.

Ideja o zavjetnoj kapelici doista je došla naknadno. Arhitektonsko rješenje tornjeva župne crkve predviđuje da jedan od njih u donjem dijelu bude otvoren. U tornju se nalazila slika Milosrdnog Isusa pred kojom vjernici rado moliti, no zbog radova na unutarnjem uređenju crkve moramo taj prostor pretvoriti u skladište. Tijekom završnih radova na Trgu, počeo sam razmišljati što učiniti s tim prostorom. Molitvom nam se otvaraju novi vidici, rađaju ideje. I tako mi je opet molitva krunice otvorila oči i pamet. Uvjeren sam da su

nas Blaženice svojim zagovorom pratile i vodile prema konačnim rješenjima.

Naš akademski slikar i kipar Anto Mamuša, upoznat s idejom o izgradnji zavjetne kapelice, izradio je idejni projekt. Vrlo brzo dobili smo prve nacрте te smo u dogovoru s ekonomskim vijećem dali svoje sugestije, koje je umjetnik rado prihvatio. Veoma je zanimljivo da su vjernici u samo jednom danu skupili sredstva i riješili financijsku konstrukciju. Zar to nije dokaz koliko ovaj puk časti Blaženice!?

Kao veliki štovatelj bl. Drinskih mučenica, s pouzdanjem im se utječete u svim svojim potrebama, što ste nam već posvjedočili.

Još kao student čuo sam za Drinske mučenice. Budući da se u vrijeme komunizma nije smjelo govoriti o mučeništvu svećenika, redovnika i redovnica, pobijenih od partizana ili četnika, ono što smo tada mogli čuti bile su samo škrte informacije. Ipak, znali smo da je tijekom Drugog svjetskog rata i poraća ubijeno na stotine nedužnih svećenika i službenika Crkve.

I zanimljivo, više sam informacija o Mučenicama saznao u sarajevskom ratnom vihoru tijekom boravka u Biskupiji, nego u ovo „demokratsko“ vrijeme. Sjećam se jedne sestre koja je 1994. došla u opkoljeno Sarajevo istraživati i pisati o smrti Drinskih mučenica. Tada, kao mladi svećenik, čuo sam sve ono što je donedavno bilo zabranjeno čuti i znati. To svjedočenje vjere na mene je ostavilo duboki trag.

Što Vama osobno znače sestre mučenice?

Sažeo bih sve u jednu misao: Drinske mučenice su uzor kako čuvati dostojanstvo i svetost zavjeta. One su zapravo i više od toga. Ostvarile su Isusove riječi: „Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti“ (Lk 9,22-25). Ili „Blago vama kad vas – zbog mene – pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!“ (Mt 5,1-12). A to znači uvijek biti srcem spreman na mučeništvo.

Drinske mučenice su svjetionik koji osvjetljava put k Bogu. Pokazuju da je moguće prijeći i najgore putove, a ne posustati i ne posumnjati. One su, uz još tisuću drugih kroz povijest Crkve, hrabri dokaz vjernosti Bogu i svom duhovnom pozivu. Njihova hrabrost nadilazi ljudske snage, bolje rečeno, otkriva naše slabosti. Kad god razmišljam o njihovoj mučeničkoj smrti ne mogu ne zahvaliti im na herojskom činu u onom dramatičnom trenutku u vojarni, u Goraždu, koji je pokazao koliko su duhovno jake, tjelesno hrabre, odvažne i spremne ljubiti Krista, Zaručnika, i uz cijenu vlastitog života.

Koliko današnjem čovjeku Mučenice mogu biti životni poticaj i uzor?

Ako možda netko, stariji ili mlađi, nema svojih uzora, njemu toplo preporučam Drinske mučenice. Mučeništvo je u povijesti Katoličke Crkve čin svjedočenja vjere i vjernosti Kristu sve do prolijevanja vlastite krvi. Gotovo svakodnevno čitamo o ubijenim kršćanima koje se mučilo i progonilo u svim totalitarnim režimima samo zato jer su bili Kristovi. I mnogi su radije prihvatili smrt nego se odrekli Krista i njegova križa.

Stoga, ako nam Drinske mučenice nisu dovoljno snažan poticaj za naš kršćanski život, onda se doista pitam koga preporučiti kao uzor jednom katoličkom mladiću, djevojci, redovnici, svećeniku.

Razgovor vodila Ljubica Pribanić

Blagoslov temelja crkve bl. Drinskih mučenica u Goraždu

s. M. Terezija Antunović, FDC

Na spomendan sv. Dominika zaštitnika župe Goražde, 8. kolovoza 2021., vrhbosanski nadbiskup koadjutor mons. Tomo Vukšić blagoslovio je temelje crkve bl. Drinskih mučenica koju je Vrhbosanska nadbiskupija već više godina imala u planu izgraditi.

Prije samog obreda blagoslova slavljena je sveta misa u kapelici svetog Dominika, a uz nadbiskupa Vukšića u koncelecijaciji su bili goraždanski župnik Josip Tadić, umirovljeni profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta vlč. Božo Odošajić i don Ante Luburić, nevesinjski i trebinjski župnik. Misnom slavlju pridružile su se sestre Kćeri Božje ljubavi, zajedno s provincijalnom glavaričom s. Gordanom Igrec, koje su na ovu proslavu

došle iz Zagreba, Tuzle i Sarajeva, a uz njih i lijep broj vjernika, štovatelja naših Blaženica.

U prigodnoj propovijedi nadbiskup Vukšić se posebno osvrnuo na misao iz misnih čitanja „Budite nasljedovatelji Božji!“ (EF 5,1), na temelju koje je govorio o duhovnim krepostima sv. Dominika, jednog od značajnih nasljedovatelja Božjih u Katoličkoj crkvi.

„Biti nasljedovatelj Božji zapravo je sva mudrost cijeloga kršćanskog života i sva mudrost nasljedovanja primjera svetaca. Jedan takav nas je ovdje okupio, zaštitnik ove župe na istočnoj granici Sarajevske nadbiskupije, sv. Dominik, nasljedovatelj Božji, iznad svega po kreposti poniznosti, po kreposti molitve, po

kreposti svjedočenja i naviještanja Radosne vijesti“, rekao je nadbiskup.

Danas želimo da nam sveti Dominik i svi sveti kršćanski propovjednici budu ne samo primjer u nasljedovanju Krista nego i naši zagovornici kako bismo mogli rasti u osobnom posvećenju, ponizno služeći evanđelju i svjedočeći pred današnjim svijetom. Na taj će način i Crkva Kristova rasti, prije svega u svetosti i duhovnosti, ali i „brojevno i statistički kako bismo mogli napredovati i u misionarskom smislu“, kazao je nadbiskup koadjutor te podsjetio kako Crkva ove godine slavi 800. obljetnicu smrti sv. Dominika.

Blagoslov temelja buduće crkve

Po završetku svete mise, svi su se u koloni, u pratnji policije, uputili do mjesta gdje se gradi nova crkva blaženih Drinskih mučenica. Tu su se svećenicima, sestrama i okupljenim vjernicima pridružili i vjerski i gradski službenici: protojerej Mihajlo Andrić, goraždanski muftija Remzija ef. Pitić i imam Dženan ef. Imamović te gradonačelnik Goražda Ernest Imamović.

Blagoslivljajući temelje nove crkve nadbiskup Vukšić između ostaloga je poručio „da svi trebamo naučiti da je jedino gradnja u ljudskim životima, ako je na riječi Božjoj, na zakonima Božjim, sigurnost sreće na ovoj zemlji i sigurnost buduće

sreće na nebesima. Da se po zagovoru blaženih Drinskih mučenica i po blagoslovu dragoga Boga nikada više ne dogodi da ikome, igdje i ikad

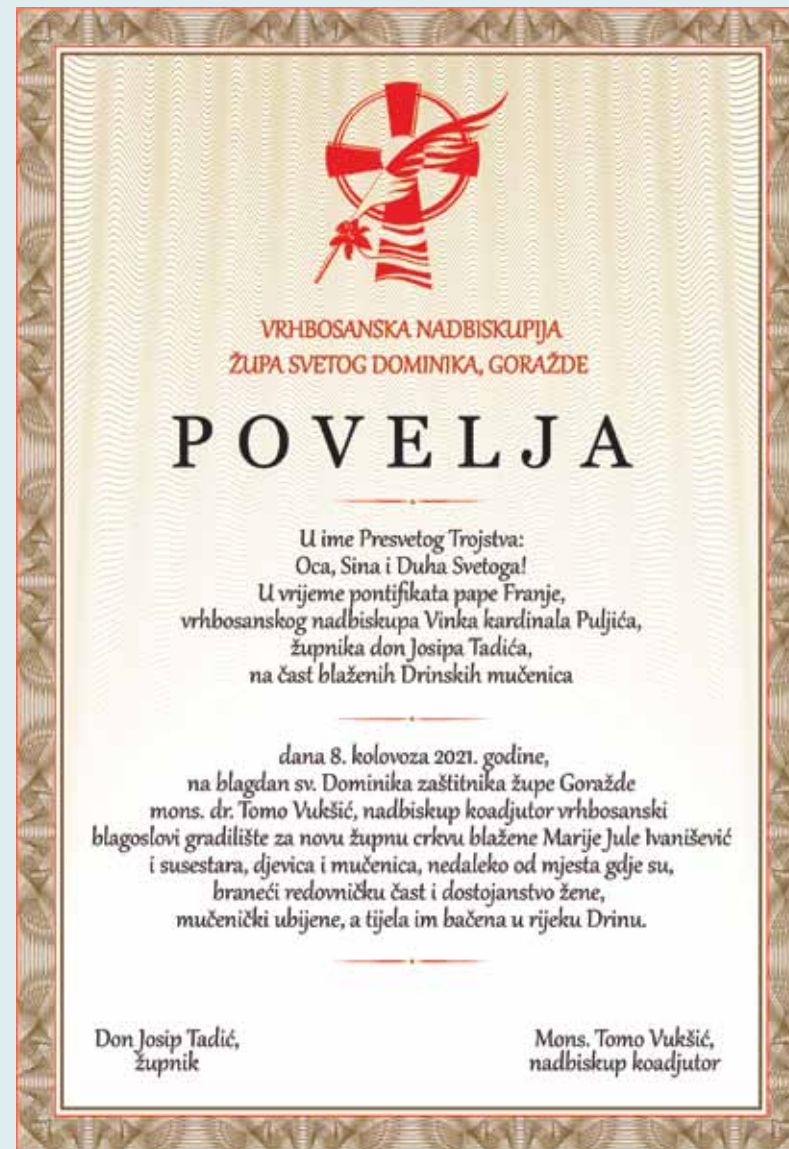

bude nasilno oduzet život koji je najveći dar Božji kojeg se može uopće imati na ovoj zemlji. Neka po zagovoru istih Drinskih mučenica cijeli svijet, i mi danas ovdje, nauči poštivati dostojanstvo i čast žene, jer Drinske mučenice i jesu kršćanske mučenice zato što su branile svoju čast, čast žene i svoj zavjet dan dragom Bogu.“

Na kraju svečanog blagoslova temelja buduće crkve župnik Tadić i nadbiskup Vukšić zahvalili su svima onima koji su duhovno, materijalno i svojim radom sudjelovali i sudjeluju u izgradnji crkve, nazvavši čin blagoslova „zajedničkim glasom upućeni Nebesima“.

Povelja Svetoga Oca

Blagoslov zavjetne kapelice i Trga Drinskih mučenica u Novom Travniku

Svečana proslava 10. obljetnice beatifikacije

U župi Presvetog Trojstva u Novom Travniku, čije su suzaštitnice blažene Drinske mučenice, u petak 24. rujna 2021. svečano je proslavljena deseta obljetnica beatifikacije i osamdeset godina od njihove mučeničke smrti. Tim povodom blagoslovljen je Trg Drinskih mučenica i zavjetna kapelica koja je vatikanskim dekretom postala hodočasničko mjesto s mogućnošću zadobivanja potpunog oprosta.

Trodnevna priprava u župi

Za taj veliki događaj vjernici su se pripremali trodnevnicom, a predvoditelji misnih slavlja bili su: vlč. Jadranko Kurt, župni vikar na Kupresu, vlč. Jozo Batinić, župnik župe sv. Roka na Ceru i vlč. Ivica Tolla, župnik župe Uznesenja BDM u Cetinguadu i duhovnik Laudato TV.

Tijekom sva tri dana u župi je bilo organizirano i danonoćno euharistijsko klanjanje kako bi vjernici mogli zahvaliti Bogu za sve primljene milosti i moliti snagu za sebe i svoje.

U poslijepodnevним satima na Trgu Drinskih mučenica za djecu je

organiziran duhovno-zabavni program koji su pripremili animatori zajedno sa s. Benediktom Boškić i s. Antonijom Lučić. Osim igre i pjesme, djeci je omogućeno da na kreativan način upoznaju život i poruku blaženih Drinskih mučenica.

Predstavljanje knjige Blažene Drinske mučenice

Uoči središnje proslave desete obljetnice beatifikacije, u četvrtak 23. rujna 2021. godine upriličeno je predstavljanje knjige *Blažene Drinske mučenice*, u izdanju sestara Kćeri Božje ljubavi, a knjigu su priredile s. Ozana Krajačić i s. Pia Herman.

Ovom se knjigom želio ovjekovječiti svečani događaj beatifikacije koji se zbio u Sarajevu 24. rujna 2011. kada su blaženima proglašene Drinske mučenice. Uz taj glavni i središnji događaj, u knjizi je prikazano ono što je tome prethodilo, kao i sva zahvalna slavlja i važniji događaji nakon beatifikacije koji su vezani uz širenje glasa svetosti Blaženica. Na predstavljanju je govorila provincijalna glavarica s. Gordana Igrec i vicepostulatorica s. Ozana Krajačić.

Program je uveličao ženski vokalni sastav „Lašvanske dive“, koje su premijerno izvele dvije skladbe napisane u čast Drinskim mučenicama.

Duhovni koncert

Posljednjeg dana trodnevnicе, nakon večernje svete mise, na Trgu Drinskih mučenica održan je koncert duhovne glazbe Alana Hržice u pratnji Vanesse Mioč. Za vrijeme trajanja koncerta organizirana je humanitarna akcija prodaje hrane u svrhu pomoći jednoj bolesnoj djevojčici.

Podizanje zastava Blaženica

U petak, 24. rujna, prije misnog slavlja i središnje proslave 10. obljetnice beatifikacije, na Trgu Drinskih mučenica svečano je podignuto pet zastava s likovima Blaženica, uz kratke poticajne misli iz njihova života. Program je pripremila i vodila s. Antonija Lučić.

Svečano euharistijsko slavlje i blagoslov Trga i zavjetne kapelice

Svečanu svetu misu u 11 sati predvodio je mons. Tomo Vukšić, vrhbosanski nadbiskup koadjutor i apostolski upravitelj Vojnoga ordinarijata u BiH, u koncelebraciji s tridesetak svećenika. Uz mnoštvo župljana i hodočasnika iz drugih župa, na slavlju su se okupile brojne sestre Kćeri Božje Ljubavi zajedno s vrhovnom glavaricom s. Marijom Dulce Adams u pratnji s. Danice Sanader, vrhovne savjetnice, te provincijalnom glavaricom s. Gordanom Igreg. Na misi su prisustvovali i predstavnici društvene i političke vlasti, brojni ministranti, 30-ak mladih volontera koji su aktivno sudjelovali na trodnevnim događanjima župe. Svetu misu je svojim pjevanjem uzveličao mješoviti župni zbor pod ravnanjem s. Silvije Nikolić.

Nakon propovijedi nadbiskup Tomo Vukšić blagoslovio je zavjetnu kapelicu, spomenik i Trg Drinskih mučenica. Dekretom Apostolske pokorničarne, kojim je dana mogućnost dobivanja potpunog oprost, kapelica je postala hodočasničkim mjestom.

Na kraju mise gučogorski arhiđakon Pavo Jurišić pročitao je poruku pape Franje prigodom blagoslova kapelice.

Nakon toga vrhovna glavarica Družbe s. Maria Dulce Adams iz kretke je pustila pet bijelih golubica, kao simbol pet sestara mučenica, a volonteri su pustili u zrak 80 crvenih i bijelih balona u spomen na 80. obljetnicu mučeništva. 🕊️

Poruka Svetoga Oca

prigodom blagoslova kapelice posvećene Drinskim mučenicama

Blago vama kad vas – zbog mene – pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!

Mt 5,11-12

U ovoj radosnoj prigodi blagoslova kapelice posvećene Drinskim mučenicama, radosna srca pozdravljam sve sudionike: časnu braću u biskupstvu, svećenike, redovnike i redovnice, kao i svu ostalu okupljenu braću i sestre.

Predragi, Crkva je u današnje vrijeme bogata mučenicima, Kristovim svjedocima, koji svijetu daruju izvanredan primjer Božje ljubavi koja prašta i moli za neprijatelja. U ovom velikom činu vjere, utemeljenom na Isusovoj smrti, na njegovoj vrhovnoj žrtvi ljubavi, ljubav je pobijedila nasilje, a život smrt. Taj primjer vjere poziva sve nas da se probudimo iz sna ravnodušja i osrednjosti i zaživimo evanđeosku smjelost blaženstava.

Drinske mučenice, kojima je posvećena ova kapelica, govore nam da su ljubav i praštanje puno jači od mržnje i okrutnosti. Svjedočanstvo koje su dale u trenutku vlastite žrtve, kao i u svom svakodnevnom životu, nude budućim naraštajima, čiji ste vi predstavnici, rječit primjer čvrste i žive vjere. Kao što je u ono vrijeme Marijin dom, samostan sestara Kćeri Božje ljubavi na Palama, postao poznat po njihovim djelima ljubavi prema potrebitima svih jezika i vjera, želim da i ovo mjesto postane izvor Božje ljubavi koja nadahnjuje na velikodušno služenje braći i sestrama.

U nadi da će ovaj događaj biti plodan trenutak za cijelu župnu zajednicu i njezin daljnji rast u vjeri, kako bi, ohrabreni svjedočanstvom blaženih mučenica, mogli naviještati radost evanđelja životom punim nade, vjere i ljubavi, zazivam na sve vas zaštitu i zagovor Presvete Majke Božje i blaženih Drinskih mučenica, nebeskih suzaštitnica ove župe, te rado udjeljujem svoj Apostolski Blagoslov svima prisutnima kao i svim vjernicima župe Novog Travnika.

Franjo papa

U Rimu, kod sv. Ivana Lateranskog,
Na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije, 15. kolovoza 2021.

Iz homilije vrhbosanskog nadbiskupa Tome Vukšića

Danas smo ovdje zato što su s. Jula Ivanišević, s. Berchmana Leidenix, s. Krizina Bojanc, s. Antonija Fabjan i s. Bernadeta Banja na današnji dan prije deset godina proglašene blaženicama i mučenicama Katoličke crkve te time predložene vjernicima za štovanje i istaknute kao primjeri za nasljedovanje.

Obično se kaže da su ove časne sestre bile žrtve mržnje prema vrednoti čistoće koju propovijeda katolički moral. No, još mnogo više i važnije od te obične povijesne istine jest teološka istina – one nisu dopustile da njihova vjernost vrednoti čistoće bude obeščašćena te su, iz ljubavi prema Božjemu prijateljstvu i svom zavjetu, radije prihvatile zemaljsku smrt. Dakle, kao i u slučaju svakoga drugog mučenika, njih kršćanskim mučenicama nije učinila tuđa mržnja nego njihova ljubav, koju su posvjedočile prema svom duhovnom zaručniku Isusu, Spasitelju svijeta, mržnji usprkos.

To je najveći stupanj ljubavi jer, kao što naučava Isus: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje“ (Iv 15,13). A one su upravo to učinile! Jer Isusa su imale za svog najvećeg prijatelja. Zato Bog njih preuzvisi (usp. Fil 2,9) na čast oltara i darova im ime mučenica. To je, poslije Božjeg imena na nebesima, ime nad svakim imenom koje Crkva Kristova može uopće dati i daje ga samo svojim najsajnijim članovima na zemlji. Crkva je to učinila zato što su one, dok su kao mučenice umirale u tijelu, dopunjale što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu (usp. Kol 1,24).

Po svom sjedinjenju s Isusovom mukom naše su mučenice postale svjedoci njegovih vrednota – posebice jedne od njih – i za sve kršćane trajni svjetionici koji naznačuju kako izbjeći opasnosti, spriječiti životne i duhovne brodolome i zadržati pravi i siguran smjer. Upravo po tome, iako su odavno mrtve u svom tijelu i nijeme na usnama, svojim primjerom one trajno govore i svjedoče. I nas danas, ovdje okupljene, pozivaju da dopustimo kako bi pravila Isusova nauka i morala popravila i vodila naše ponašanje, naša prijateljstva, naš sustav vrednota, naše obiteljske odnose, naš ljudski, redovnički i svećenički život, način i sadržaj našega razmišljanja i djelovanja,

našu odgovornost za društvo u kojemu živimo, naše izbore i temeljna opredjeljenja, naše poštivanje života i dostojanstva žene. I još mnogo drugoga.

Vrlo su važne sve nabrojane vrednote i molitve, potaknute primjerom mučenica. Žurno su potrebne svakomu od nas, našem okruženju i cijeloj društvenoj zajednici. I teško bi bilo kazati koja od njih je žurnija i potrebnija. Ipak, kao naglasak razmatranja i molitve, našu pozornost bih zadržao na dvije koje su spomenute kao posljednje: poštivanje života i dostojanstvo žene. Također zato što su svima vrlo lako prepoznatljive na primjeru ovih blaženica.

Naše mučenice svojom su se žrtvom pridružile bezbrojnoj povorci muškaraca i žena u ljudskoj povijesti kojima je, počevši od pravednog Abela pa do našega doba, ljudska mržnja nasilno oduzela život. Stoga molimo Boga posebice za to da se, po njegovu blagoslovu i po zagovoru blaženih Jule, Berchmane, Krizine, Antonije i Bernadete dogodi vrijeme u kojemu nikome, nigdje i nikada više neće biti oduzet život, taj najveći dar Božji što ga se može uopće imati na ovoj zemlji.

U tu svrhu, neka umre svaka mržnja, neka se ugasi svaka zlobna nakana i neka bude zaustavljena svaka zločinačka ruka.

I drugo, na primjeru Drinskih mučenica, neposredno prije njihove smrti, dogodio se klasičan slučaj prezira, nepoštivanja i pokušaj gruboga nasilja nad dostojanstvom žene, koje su one branile do smrti. Stoga još jednom molimo da, po Božjoj providnosti i zagovoru naših mučenica, svi ljudi nauče poštivati dostojanstvo i čast žene. Važno je to osobito u naše vrijeme kad je ova vrednota pogažena možda više negoli ikoja druga. 🙏

Njih kršćanskim mučenicama nije učinila tuđa mržnja,
nego njihova ljubav.

Proslava sv. Josipa Radnika na Palama

s. M. Alojzija Pejković, FDC

U Crkvi sv. Josipa Radnika na Palama, koja čuva spomen na blažene Drinske mučenice, 1. svibnja 2021. svečano je proslavljen nebeski zaštitnik župe. Svetu misu predvodio je vrhbosanski nadbiskup Tomo Vukšić u koncelecijaciji s desetoricom svećenika te uz asistenciju bogoslova iz sjemeništa „Redemptoris Mater“ iz Sarajeva. Osim župljana i vjernika iz više sarajevskih župa, na misi su sudjelovale redovnice raznih družbi iz Sarajeva i Mostara. U pozdravnoj riječi paljanski župnik Fabijan Stanušić izrazio je svoju radost zbog zajedništva i ovog okupljanja u Godini posvećenoj sv. Josipu.

Nadbiskup Vukšić je u homiliji govorio o veličini i primjeru svetog Josipa, čija je poruka suvremena i aktualna i u ovo naše vrijeme. Pred izazovima i kušnjama sv. Josip nije klonuo, nego je svaku kušnju i svaki problem znao pretvoriti u novi početak i novu priliku. Sveti Josip, koji je svojim radom i zanatom „omogućio Svetoj Obitelji da može na dostojan način živjeti svoje vrijeme, neka bude primjer svima nama i svim našim obiteljima, svim očevima obitelji i svim radnicima da svatko na svom mjestu učini što je do njega i koliko je do njega kako bi ovaj svijet krenuo još boljim putem nego li je hodio do sada“, istaknuo je nadbiskup Vukšić.

Na kraju homilije izrazio je želju da i mi, poput svetog Josipa, „djelatno, hrabro, dosljedno i pobožno služimo današnjoj Božjoj obitelji koja se zove ovaj svijet“, a ponajprije da u tom svijetu služimo Crkvi Kristovoj.

Župnik Fabijan Stanušić zahvalio je na kraju mise nadbiskupu Tomi Vukšiću na poticajnim riječima koje im je uputio u propovjedi kao i katedralnom mješovitom zboru iz Sarajeva, pod vodstvom vlč. Marka Stanušića, koji redovito sudjeluje na ovim događanjima.

Tribina o žrtvama totalitarnih režima: Drinske mučenice

s. Marjana Koščak, FDC

U samostanu sv. Frane u Šibeniku, 22. kolovoza 2021., održana je tribina pod nazivom „Europski dan sjećanja na žrtve totalitarnih i autoritarnih režima – nacizma, fašizma i komunizma: Drinske mučenice“. Želja organizatora, fra Ivana Bradarića, gvardijana samostana, bila je upoznati okupljene sa životom i mučeničkom smrću blaženih Drinskih mučenica, posebno stoga što se ove godine slavi 10. obljetnica njihova proglašenja blaženima.

Sestre Kćeri Božje ljubavi iz Zagreba, Koprivnice, Splita i Zadra, zajedno s domaćim vjernicima animirale su liturgijsko slavlje, a potom su sudjelovale na tribini otpjevavši tri pjesme u čast Blaženica. Fra Ivan Bradarić je na početku pojasnio razlog održavanja tribina te istaknuo važnost sjećanja na žrtve totalitarnih režima, osobito svećenika, redovnika i redovnica. Tome je uvelike doprinio don Anto Baković, krunski svjedok mučeničke smrti blaženih Drinskih mučenica, koji je omogućio da se čuje o onome što su mnogi od njih podnijeli.

Vicepostulatorica kauze Drinskih mučenica s. Ozana Krajačić predstavila je okolnosti pod kojima su sestre posvjedočile svoju vjeru u Krista i prihvatile mučeničku smrt. Podsjetila je na iskaze svjedoka te potaknula sve prisutne na odvažnost u svjedočenju Krista u današnjim oblicima progona onih koji su Kristovi. Pozvala ih je da se u svojim potrebama utječu zagovoru Blaženicama kako bismo ih što prije mogli častiti kao svete.

U nastavku tribine s. Marija Beroš posvjedočila je o svom duhovnom pozivu te istaknula da se zvanje može ispravno živjeti tek u potpunom predanju Bogu i njegovoj volji. Fra Ivan Bradarić pozvao je na kraju prisutne vjernike na zajedničku molitvu Blaženicama. 🌸

Sestra Danka, oruđe evangelizacije

Uz 25. obljetnicu njezine mučeničke smrti

s. M. Marinela Garić, FDC

Dana 26. rujna 2021. u Kaknju je svečano obilježena 25. obljetnica mučeničke smrti s. Danke Jurčević, članice Družbe Kćeri Božje ljubavi. Svetu misu je predvodio fra Velimir Bavrka, župnik župe Vitez, u zajedništvu s domaćim župnikom Žarkom Vujicom, mons. Perom Jukićem i vlč. Mirkom Šimićem.

Župnik je izrazio radost zbog prisutnosti vrhovne glavarice Družbe s. Marie Dulce Adams i provincijalne glavarice s. Gordane Igrec te zahvalio mons. Jukiću, ondašnjem župniku župe Kakanj koji je zapisao sve što se dogodilo te večeri, 30. rujna 1996. godine.

O sestri Danki, „mučenici vjere“, fra Velimir je u propovijedi istaknuo: „Ona je vazda bdjela nad Kristovim oltarom, ona je učila malene kako se Kristovom stazom stiže. U molitvi, za klavirom, nad oltarom, tiha poput svijeće. Ali ona i dalje živi, otišla je Kristu koji je davno za sebe isprosi!“ (iz knjige A. Grgića).

Vrhovna glavarica Družbe u svom je obraćanju prisutnima poručila: „Ispunjenje Božje volje u svakodnevicu, intenzivan život u molitvi, duh žrtve i pobožnost prema Euharistiji obilježili su njezin put vjere. Sestra Danka je bila svjedok dobročinstva i oruđe evangelizacije. Neka nas njezin primjer

potakne da se odlučimo ispuniti poziv na ljubav prema specifičnom zvanju svakoga od nas, da budemo svjedoci milosrđa i vjernosti sakramentu krštenja.“

Nakon svete mise svi prisutni pomolili su se na mjestu ubojstva s. Danke i na njezinom grobu. 🌸

Zavjet – proći križnim putem Drinskih mučenica

don Josip Tadić

U nedjelju 24. listopada 2021. otišao sam u Brezu (kod Visokog) po dvije gospođe Snježanu G. i njenu majku Ružu. Snježana živi i radi u St. Gallenu u Švicarskoj, gdje je nedavno pokrenuta akcija s fra Mićom Pinjuhom i prikupljena donacija za gradnju crkve bl. Drinskih mučenica u Goraždu. Njena majka Ruža ima 80 godina i često putuje autobusom iz Breze do Goražda, uredi oko spomen-obilježja, zapali svijeće i pomoli se.

Naš zavjetni put započeli smo u Mokrom kod Pala, zatim smo preko planine Romanije stigli do Rogatice gdje se nalazi katolička crkva Marije Pomoćnice koja pripada župi Goražde.

U kapeli sv. Dominika u Goraždu slavili smo svetu misu, obišli smo crkvu u izgradnji i pomolili se kod spomen-obilježja. U Pale smo se vraćali putem kojim su sestre mučenice dovedene u Goražde. Putovali smo preko planine Hranjen i kroz Hrenovicu došli u Praču gdje se nalazi katoličko groblje zajedno s pravoslavnim. U Prači nema više katolika, zadnja žena katolkinja sahranjena je 1942. godine. Nakon

Crkva u Goraždu u izgradnji

toga došli smo u Podgrab, nekadašnju Sjetlinu gdje je s. Berchmana podnijela mučeničku smrt i pridružila se nebeskoj slavi naših goraždanskih blaženica. Stigavši na Pale, zastali smo kod crkve sv. Josipa Radnika i pohodili Kalovita Brda gdje su sestre imale svoj samostan, odakle je započeo njihov križni put.

Vratili smo se svojim kućama ispunjeni posebnom snagom i radošću zbog izvršena zavjeta. Cijelim putem smo se divili prirodi koju je Bog učinio tako veličanstvenom i predivnom, kao nigdje drugdje. Razmišljali smo kako je naš zavjet *proći križnim putem* bio lagan i jednostavan. Nismo hodali bos i po snijegu, nije nam bilo hladno niti su nam noge i tijelo promrznuli.

Blažene Drinske mučenice podarile su nam milost da kroz njihovu žrtvu sve naše poteškoće lakše svladavamo te kad mislimo kako nam je teško i da nema izlaza, razmislimo o njihovoj žrtvi i vidimo kako naš životni put i nije tako težak.

Kao svećenik, često prolazim križnim putem Drinskih mučenica moleći krunicu i diveći se prekrasnoj prirodi. Proći tim putem, čovjek ne može samo jednom. Taj put privlači da njime prolazite uvijek ponovno i ponovno. Svaki put ga snažno doživite i zapazite neke detalje koji ni najtvrdju dušu ne mogu ostaviti ravnodušnom. 🙏

Jutros, dok sam se vozio križnim putem blaženih Drinskih mučenica, ni u jednom trenutku nisam se osjećao osamljenim. Bog je bio uza me i cijelim putem mi je pokazivao *čuvare* koji me prate.

don J. Tadić

Bijele vrbe u spomen Blaženica

Na facebooku župe Goražde objavljena je vijest o bijelim vrbama posađenim uz spomen-obilježje bl. Drinskim mučenicama u Goraždu. Povodom Dana rijeke Drine, 22. ožujka 2021., članice udruge *Eko-Habitat* iz Goražda posadile su simbolično pet bijelih kuglastih vrba u spomen na pet sestara mučenica koje su stradale u Drugom svjetskom ratu u borbi za čast i dostojanstvo žene, napisala je Amela Džafović. Zatim je zaključila: „Odajemo počast sestrama mučenicama trudeći se uokviriti mjesto s kojega su bile odgurane u Drinu, kao mjesto poštovanja za sve prolaznike. Istom gestom odajemo počast svim našim sunarodnjacima koji su kroz tri rata počivalište našli u Drini, najvećoj grobnici ovog podneblja.“

Hodočašće bl. Drinskim mučenicama

Povodom desete obljetnice beatifikacije Drinskih mučenica, 25. rujna 2021., vjernici župe Dragunja kod Tuzle hodočastili su u Goražde predvođeni svojim župnikom Marinkom Mrkonjićem. U Rogatici ih je dočekaogoraždanski župnik Josip Tadić te su zajedno razgledali katoličku crkvu u tom gradu. Nakon toga slavili su sv. misu u kapeli

sv. Dominika u Goraždu, a vlč. Tadić ih je upoznao s prošlošću župe i katoličanstva u dolini rijeke Drine.

Posjetili su gradilište zavjetne crkve bl. Drinskih mučenica i na mjestu njihove mučeničke smrti izmolili litanije i molitvu za njihovo proglašenje svetima. Obišli su i mjesta stradanja mještana ovoga grada u Drugom svjetskom i u posljednjem ratu. Na povratku su u Višegradu razgledali čuveni most na Drini i ostale znamenitosti.

Smisao kršćanskog hodočašća

Tijekom povijesti, kršćanin je polazio na put da slavi svoju vjeru na mjestima koja čuvaju uspomenu na Gospodina ili na onim mjestima koja predstavljaju važne trenutke povijesti Crkve. Posjećivao je svetišta koja časte Majku Božju ili svetišta koja podržavaju živim primjer svetaca. Njegovo je hodočašćenje proces obraćenja, žudnja za intimnošću s Bogom, povjerljiva molitva za svoje materijalne potrebe. U svim svojim mnogostrukim vidovima hodočašće je uvijek bilo za Crkvu čudesni dar.

Iz dokumenta Svete stolice o hodočašću (1998.)

Uslišanja po zagovoru Blaženica

Drinske mučenice, pomozite ovom mladom čovjeku!

Bila mi je velika želja otići na beatifikaciju Drinskih mučenica u Sarajevo, 24. rujna 2011., ali sam odustao zbog lošeg zdravstvenog stanja. Toga dana sa svoja dva brata, dva rođaka i šogorom radili smo fasadu na njegovoj kući. Ja sam pomagao u kući i pratio izravan prijenos beatifikacije Drinskih mučenica. Povremeno sam izlazio i prenosio im sve što se zbiva u Sarajevu.

Kada su radovi bili pri kraju i svi su sišli sa skele, šogor je ostao još nešto dovršiti. U jednom trenutku izgubio je ravnotežu i pao je s visine od četiri metra na ulazne stepenice gdje se nalazio građevinski materijal. U jaucima i velikim bolovima odvezli smo ga na Hitnu pomoć. Stopalo mu je strašno izgledalo, nateklo je i pocrnilo, svi prsti bili su kao 'izmiješani'.

U autu sam počeo moliti za njega: „Gospodine, pomozimu!“ I sjetim se: pa danas su Drinske mučenice proglašene blaženima. Počinjem vapiti: „Drinske mučenice, pomozite ovom mladom čovjeku! Ima obitelj, četvero male djece. Ovo je vaš dan. Vjerujem da se upravo danas Bog može proslaviti kroz vas. Kada, ako ne sada!“

Iza svakog vapaja zazivao sam Drinske mučenice. To nisu bile samo puke riječi, već vapaj iz duše pun vjere da One mogu učiniti čudo. Nakon otprilike dva sata liječnik je rekao da je sve dobro prošlo, s minimalnim posljedicama. Stopalo, koje je najviše stradalo, može se zaliječiti. Ništa drugo nije polomljeno na čitavom tijelu. Tada sam znao da su molitve uslišane, onako kako sam srcem i dušom vapio. Duboko sam uvjeren u posredovanje blaženih mučenica. Počeo sam zahvaljivati, plakao sam od miline, od osjećaja koji su me prožimali zbog uslišane molitve.

Šogor je kasnije imao manju operaciju stopala. Sve je prošlo bez komplikacija i on je nakon nekoliko mjeseci počeo ponovno raditi. I danas vjerujem da su se Drinske mučenice upravo na dan beatifikacije pokazale moćnima svojim zagovorom kod Gospodina. Blažene Drinske mučenice, hvala vam na uslišanoj molitvi!

Božo B.

Ozdravljenje oka po zagovoru Drinskih mučenica

Nedavno sam časnoj sestri Veselki odnio fotografiju koja me je podsjetila na ovaj događaj. Na fotografiji je jedna od bl. Drinskih mučenica, s. Bernadeta, sestra ujnine bake. Prije devet godina u popodnevnim satima radio sam u svojoj radionici. Prilikom rezanja metala, zabila mi se varnica u oko. Malo me zaboljelo i mislio sam da će bol uskoro proći. Međutim, bolovi su se pojačavali pa sam pošao na hitni prijem u dubrovačku bolnicu. Liječnica me pregledala i rekla kako mi ne može puno pomoći jer nema dežurnog oftalmologa. Stavila mi je kapi protiv bolova u oko uz preporuku da dođem ujutro na pregled. Kad sam došao kući, bolovi su prestali i ja sam sve zaboravio. Ali oko jedan sat u noći bolovi se vraćaju i postaju sve jači. Dižem se iz kreveta, ispirem oko, a bol se konstantno pojačava... Suze teku, ja kao lud hodam po stanu i čekam jutro.

U sve jačim bolovima počinjem lupati glavom u vrata, jer ne znam kako ću dočekati jutro. Tada pogledam na sobna vrata i ugledam naljepnicu od blagoslova obitelji iz 2012. na kojoj su bile bl. Drinske mučenice. Spustim glavu na vrata i zavapim glasno: „Učinite nešto!“ I odmaknem se od vrata. Nakon nekoliko trenutaka bol je prestala. Zastao sam u čudu, misleći da je to samo trenutno olakšanje i da će se moje muke opet nastaviti. No, kako je bol tada prestala, tako se više nije pojavila. Otišao sam do sličice Drinskih mučenica i zahvalio na milosti ozdravljenja oka. Pošao sam u krevet i još jednom zahvalio Bogu i sestrama mučenicama. Kad sam se ujutro probudio, oko je bilo potpuno zdravo, kao da se ništa nije dogodilo. Odustao sam od pregleda u bolnici.

Igor Đ., Dubrovnik

Nakon dugo vremena traženja posla, danas je Marin dobio posao. Molili smo se dragom Bogu i Drinskim mučenicama za blagoslov, i danas je uslišana naša molitva. Tko god će ovo pročitati, neka ga prati mir i dobro i naše Drinske mučenice.

Ivana J. i obitelj, Zagreb

Zahvala za primljene milosti

Hvaljen Isus i Marija!

Vaši bilteni su dragocjeni Božji dar, a nama je prošli broj stigao pred koronu tako da nas je svojom toplinom i ljepotom sadržaja jako ohrabrio i utješio u danima straha i neizvjesnosti. I ovaj novi bilten me izuzetno dirnuo i obradovao, osobito viješću o početku gradnje crkve u Goraždu, posvećene blaženim mučenicama.

Nakon moga svjedočanstva o teškoj prometnoj nesreći, koje sam vam poslala, i moćnom zagovoru Drinskih mučenica, imala sam silnu želju hodočastiti na obalu Drine, na to, za mene, sveto mjesto. Htjela sam zahvaliti Bogu za veliku milost koju nam je udijelio. Nisam znala kako poći pa sam počela moliti na tu nakanu.

I upravo je tih dana don Anto Ledić, župnik župe Presvetog Trojstva u Novom Travniku, čije su suzaštitnice bl. Drinske mučenice, organizirao hodočašće u Goražde koje je predvodila s. Antonija Lučić. To sam doživjela kao Božji odgovor na moju molitvu.

Putovanje preko Sarajeva, Pala i Romanije bilo je dostojanstveno, u molitvi i zahvalnosti Bogu za sve što nam daje u svom očinskom promislu. Na Drini sam ostala dugo u molitvi. Gledajući mirnu rijeku i misleći na sestre blaženice, osjetila sam duboki mir.

U znak zahvale za primljene milosti svaki dan se molim mučenicama, a često idem u susjednu crkvu Presvetog Trojstva, osobito svakog 15. u mjesecu kada su zavjetne mise u čast sestara mučenica. U ovom vremenu koje mi je darovano za molitvu, rad i liječenje vidim mnoge promjene kako u mojoj obitelji tako i kod ljudi u okolici. Neki su se oslobodili ovisnosti, drugi su počeli služiti i pomagati u crkvi. Mnogi su bolesnici osjetili olakšanje u svojoj bolesti, a neki su dobili pravu dijagnozu te su pristupili liječenju. Obilje Božje milosti kao da izvire iz ovog mjesta i na čudesan način teče prema okolnim župama i prelijeva se preko cijelog našeg kraja.

Kao što sam već ranije svjedočila da je Bog poštedito ovaj kraj razaranja, tako ga i dalje drži u svojoj bezgraničnoj ljubavi, unatoč različitim kušnjama koje nailaze s vremenom. Hvala vam, blažene Drinske mučenice! Pomozite nam da ustrajemo u zahvalnoj molitvi i radosnom življenju svoje kršćanske vjere.

Katica B., Novi Travnik

Trajna obećanja Suradnika Božje ljubavi

Na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, 11. lipnja 2021., u Duhovnom centru u Granešini (Zagreb) dvanaestero vjernika laika Suradnika Božje ljubavi pristupilo je davanju trajnih obećanja. Pred provincijalnom glavaricom s. Gordanom Igrec izrazili su svoje trajno opredjeljenje da će živjeti

svuju vjeru u duhu karizme Družbe Kćeri Božje ljubavi čineći Božju ljubav vidljivom u svijetu te u zajedništvu sa sestrama sudjelovati u apostolatu mjesne Crkve. Koordinatorica s. Antonela Rašić, u ime sestara izrazila je radost što je prvi put u povijesti Provincije Božje providnosti dvanaest Suradnika dalo svoja trajna obećanja.

Svetu misu predvodio je fr. Marko Bijelić, OP, koji je u homiliji povezo svetkovinu Presvetog Srca Isusova s imenom zajednice „Suradnici Božje ljubavi“. Pojasnio je što je srce kao cjelokupnost bića te istaknuo vrlinu hrabrosti koja se očituje u priznanju i prihvaćanju vlastite ranjivosti. Zapitao se što vidimo kada gledamo Raspetoga na križu, vidimo li ljubav, srce, hrabrost... Na misi su sudjelovali prijatelji i rodbina Suradnika te sestre Kćeri Božje ljubavi.

s. M. Antonela Rašić, FDC

Nova nacionalna ravnateljica Papinskih misijskih djela

Dekretom Kongregacije za evangelizaciju naroda u Rimu od 15. lipnja 2021. nacionalnom ravnateljicom Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj imenovana je s. Ivana Margarin, redovnica Družbe Kćeri Božje ljubavi. Papinska misijska djela su ustanova Katoličke crkve koja pomaže djelovanje misionara u siromašnim i nerazvijenim zemljama Afrike, Azije, Južne Amerike i Oceanije. Uz osnivanje novih kršćanskih zajednica i širenje vjere, misionari i misionarke osnivaju škole, educiraju djecu kao i odrasle raznim zanatima te pružaju zdravstvenu zaštitu.

Molitva

za proglašenje svetima bl. Drinskih mučenica

Gospodine Bože, ti si blažene Drinske mučenice, sestre Julu, Berchmanu, Krizinu, Antoniju i Bernadetu obdario milošću redovničkog zvanja i snagom da svoju vjernost i ljubav prema tebi potvrde prolijevanjem krvi. Udijeli i nama postojanost u vjeri da se, i uz cijenu trpljenja, ne odijelimo od tebe.

Ponizno te molimo da ove svoje blaženice pridružiš zajedništvu svetih sveopće Crkve da bismo još odvažnije

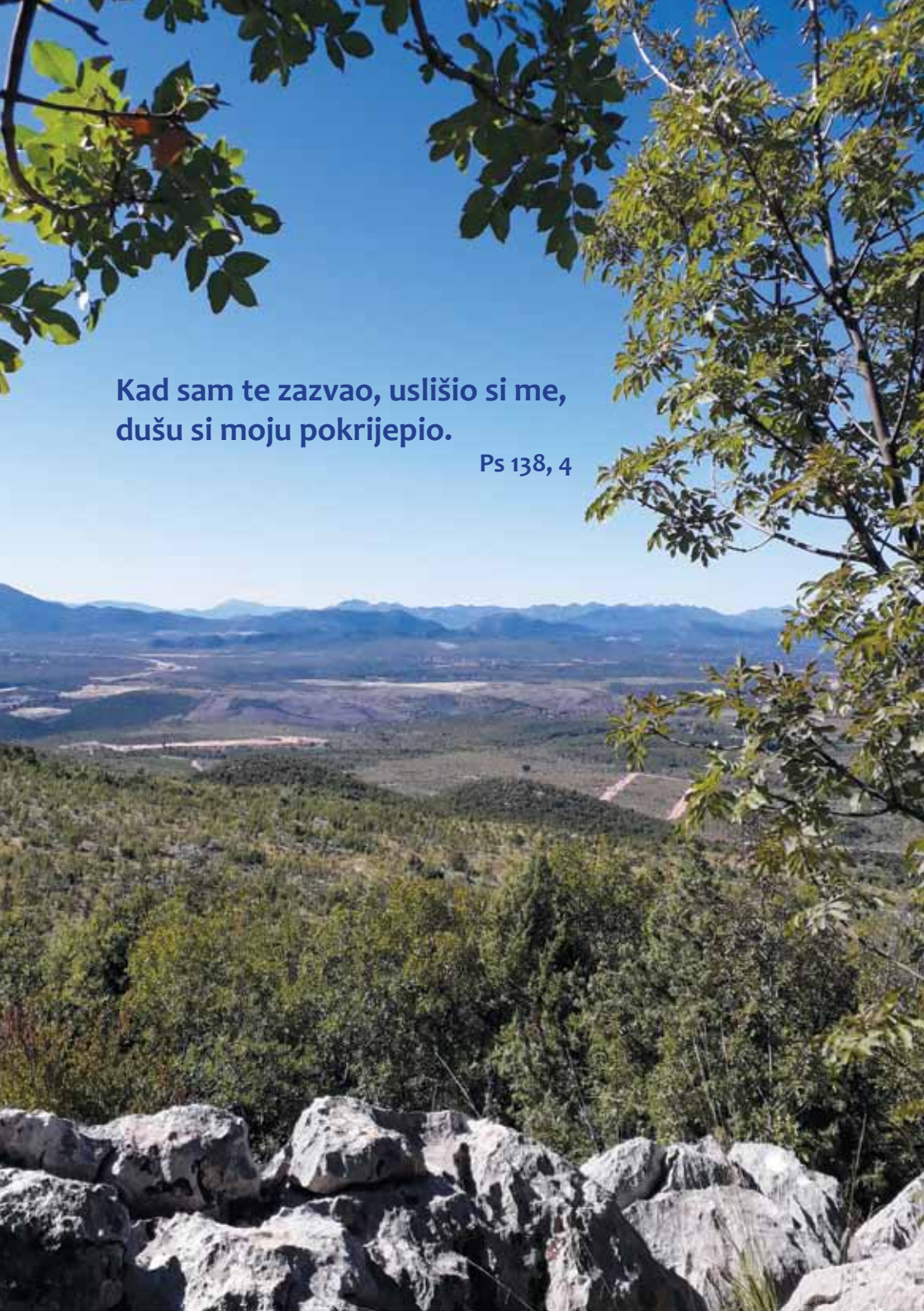
slijedili primjer njihova života i iskusili njihov moćni zagovor u svojim potrebama i životnim borbama. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Tko po zagovoru bl. Drinskih mučenica u duhovnim i tjelesnim potrebama zadobije koju milost, molimo neka javi na jednu od sljedećih adresa:

- Provincijalat Kćeri Božje ljubavi, Nova ves 16, 10000 Zagreb
- Kćeri Božje ljubavi, Ivana Cankara 18, 71000 Sarajevo
- Vicepostulatura bl. Drinskih mučenica, Granešina 7, 10040 Zagreb
- e-mail: kauza.dmučenice@gmail.com • www.kblj.hr

Novčane priloge možete slati na naše račune u Privrednoj banci:
Broj kuskog računa: Privredna banka Zagreb, HR24 2340009-1510357988
Devizni račun: SWIFT: PBZGHR2X, HR24 23400091-510357988

**Kad sam te zazvao, uslišio si me,
dušu si moju pokrijepio.**

Ps 138, 4